

Vid nu upplysta förhållanden och med afseende å vigten deraf, att de som erhålla dylika låneunderstöd, tillhållas att noggrannt fullgöra sina för lånebeloppens återbetalning ingångna förbindelser, anser sig Utskottet böra hemställa:

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga Proposition icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 29 April 1869.

På Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.

N:o 79.

Ankom till Riksd. Kansli d. 29 April 1869, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, angående befrielse för Kommendör-kaptenen af Andra klassen vid Kongl. Flottan C. J. F. Kafle från honom ålagd ersättningsskyldighet, i följd af Ångkorvetten Orädds förolyckande på Engelska kusten.

(I. A.)

Hos Kongl. Maj:t hade, enligt hvad af ofvanberörda den 9 innevarande månad till Riksdagen afåtna och uti Första Samlingen af Bihanget till dess Protokoll under N:o 28 intagna nådiga Proposition inhemtas, Kommendör-kaptenen af Andra klassen vid Kongl. Flottan, Riddaren af Kongl. Svärdsorden, Claes Johan Fredrik Kafle i underdånighet anhållit, att af särskild nåd varda befriad ifrån honom ådömd skyldighet att ersätta den genom Ångkorvetten Orädds strandning på Engelska kusten Kronan tillskyndade förlust.

Bih. till Riksd. Prot. 1869. 4 Saml. 1 Afd. 42 Haft.

De frågan rörande handlingar innehålla hufvudsakligen:

att Kommendör-kaptenen Kaffe, hvilken såsom chef å berörda ångkorvett fört utställningsartiklar från Göteborg till franska hamnen Håvre de Grace, enligt sin instruktion, genast efter dessa artiklars lossning den 3 December 1866 klockan 8 förmiddagen från sistnämnda hamn anträdte återfärden, medhafvande ombord en af vederbörlig embetsmyndighet, "Trinityhouse" i Hull, licensierad och med intyg om utmärkt skicklighet försedd engelsk lots, hvilken på bortresan i förutgångne November månad lotsat korvetten till Håvre från floden Humber å östra kusten af England och åtagit sig att dit återlotsa fartyget;

att fartygets kurs, i samråd med nämnde lots, sattes på Dungeness fyr i Engelska kanalen och under fortsatta noggranna observationer fullföljdes, hvarvid korvettens alla segel, för att fyren innan aftonen måtte komma i sigte, tillsattes, men under dagens lopp måste, i följd af hård blåst, minskas;

att vid frampå dagen tilltagande både vind och disig luft, lotsen, på tillfrågan, förklarar sig, detta oakadt, vara säker och villig att fortsätta lotsningen genom kanalen så på natten som dagen;

att, sedan skymning omkring klockan half 5 eftermiddagen inträdt, utan att förrebemålde Dungeness fyr kunnat förmärkas, utkiken omkring kl. 5 varskott ljussken, som förmodats komma derifrån, men att sådant likväl ej bekräftats vid för utrönande häraf utaf lotsen under omkring fem minuters tid företagen kursförändring, utan skenet sedermera ansetts härröra från något seglande fartyg;

att, under vindens ytterligare tilltagande och vid inträffadt fullt mörker, besticket ånyo tilltats, dervid korvetten beräknats befinna sig i Lat N. 50° 44' och Long. Ost. 0° 48' samt med den satta kursen gå klar för bankarne utanför Hastings, men fartyget en kort stund derefter eller omkring klockan $\frac{3}{4}$ till 6 stött på Engelska kusten, i närheten af staden Rye, 4 till 5 engelska mil nordvest från merberörda fyr, dervid oakadt af fartygschefen ögonblickligen vidtagna kraftiga och ändamålsenliga åtgärder för att bringa fartyget af grund, sådant dock ej lyckats, utan detsamma i följd af den våldsamma sjögången blifvit vrak;

att, sedan nödsignaler ifrån fartyget blifvit gifna, kustbevakningen å en i närheten af strandningsstället belägen plats, kallad Jury's Gap, medelst begagnande af raketapparat räddat största delen af besättningen, hvaraf sist chefen;

att, efter det undersökning, angående orsakerna till berörda strandning och omständigheterna dervid egt rum inför flottans krigsrätt i Carlskrona och åtal vid Kongl. Krigshofrätten blifvit anställdt mot Kaffe för förment åsidosättande af hvad honom i hans egenskap af befälhafvare å fartyget ålegat, Krigshofrätten i utslag den 29 Maj 1868 sig utlåtitt och enär det förhållan-

de, att korvetten, enligt gjord beräkning, $\frac{1}{2}$ till 6 eftermiddagen den dag strandningen inträffade, hunnit inom den å sjökortet utstakade lysvidd för Dungeness fyr, utan att samma fyr då ännu varit synlig, så att rättelse i besticket kunnat derigenom vinnas, bort för Kommendör-kaptenen utgöra grundad anledning att låta anbefalla lodning med djuplod för att söka utröna om fel i besticket förefanns; ty och då en sådan lodning icke verkstälts, hvarigenom tvifvelsutän anledning skulle företett sig att framgå med sådan större försigtighet att strandningen undvikits, pröfvade Krigshofrätten, jemlikt 2 Kap. 13 § Krigsartiklarne och Kongl. Cirkuläret den 26 November 1812, rättvist döma Kommendör-kaptenen Kaffe, för det han sålunda åsidosatt hvad honom enligt I Artikeln 17 § och XIV Artikeln 162 § i Tjenstgöringsreglementet den 19 Juli 1841 såsom fartygschef ålegat, till suspension under tre månader från tjänst och lön, äfvensom förpligtat honom att ersätta den genom korvettens strandning Kronan tillskyndade förlust, uppgående, enligt till beloppet obestridda räkningar, till 179,692 R:dr 41 öre R:mt;

att Kommendör-kaptenen Kaffe, uti sin hos Kongl. Maj:t i underdånighet förda klagan öfver Krigshofrättens berörda utslag, bestridit giltigheten af hvad deruti anmärkts om uraktlåten lodning, under åberopande af sin till Krigshofrätten förut afgifna förklaring, eller att, då han på grund af föregående erfarenhet hade all anledning förmoda, det korvetten snarare var *efter* än *före* sin räkning och något skäl icke förefanns till antagande att fartyget varit vester om sin kurslinea, han under sådana omständigheter ej rimligen kunnat vänta ringaste ledning af lodskott, hvaremot fartygets räkning genom förnyade lodningar, som ej kunnat ske utan att fartyget lagts bi, blifvit i afseende på kurs och distans i hög grad osäkergjord och svår att bestämma — förhållanden, hvilka äfven af ansvarsstyrmannen å korvetten C. A. Gadelius angifvits — hvarjemte sökanden erinrat, att någon bestämd föreskrift om lodning med djuplod under förhanden varande omständigheter hvarken i de af Krigshofrätten åberopade lagrum eller annorstädes i gällande Reglementen finnes stadgad, utan vidtagandet af en sådan åtgärd helt och hållet berott på hans eget omdöme, samt att han, lika med engelska lotsen och ansvarsstyrmannen, ansett lodning icke vara behöflig förr än omkring kl. 6, då fartyget enligt besticket borde befinna sig 8' från Dungeness och å 19 famnars vatten; på grund af hvilka med flera anförda skäl, sökanden i underdånighet anhållit, att Krigshofrättens utslag måtte upphävas, men att, i händelse detsamma skulle i nåder finnas lagligen grundadt, åtminstone ersättningsskyldigheten måtte honom af gunst och nåd eftergifvas, med afseende å de i detta mål förekommande flera ursäktande omständigheter och hans oförmåga att gälda det stora ersättningsbeloppet, hvarom, äfvensom att han ej gittat för samma belopp anskaffa borgen, bevis företetts; varande af engelske lotsen, hörd på ed inför

engelsk myndighet, betygadt, att han på tillfrågan af vakthafvande officeren på korvetten omkring kl. 5 eftermiddagen, om lodning vore erforderlig, svarat, att den då icke behöfdes, men efter en timma, om Dungeness fyr derförinnan icke blefve synlig, borde företagas, äfvensom att strandningen förorsakades af djupt mörker och tjocka samt icke kunnat undvikas;

att, vid målets föredragning inför Högsta Domstolen den 16 och 17 sistlidne December, dess fleste ledamöter, med afseende å förhållandena under ifrågavarande resa och särskildt den omständighet att omkring kl. 5 e. m. ett ljussken varit synligt, om hvilket någon förklaring icke kunnat erhållas af den medföljande lotsen, ansett Kaffe icke hafva bort underlåta att anbefalla lodning, och förthy icke funnit skäl till ändring i Krigshofrättens domslut; men en ledamot varit härifrån skiljaktig och, vid öfvervägande af hvad handlingarne innehålla angående den ifrågavarande December-aftonens djupa mörker och storm i förening med hög sjö och stark strömsättning, hvilket i samverkan förorsakat en betydlig afvikelse från den beräknade kurslinean samt gjort korvettens belägenhet särdeles äfventyrlig och till följd deraf det ingalunda vore tillförlitligen antagligt, att, derest Kaffe, vid upptäckten af ljusskenet, lagt fartyget bi och anställt djuplodning, fartygets förolyckande skolat undvikas, samt enär, äfven om underlåtenheten af lodning kunde såsom en brist anmärkas, det likväl icke öfverensstämde med lagstiftningens anda och grunder, ätt hvarje vid utförande af ett svårt och farligt uppdrag begånget misstag eller förbiseende må bedömas så strängt, att vare sig straff eller den vidsträckta ersättningsskyldighet, hvarom här vore fråga, ovilkorligen följa bör, för sin del pröfvat skäligt, med ändring af öfverklagade utslaget, förklara, det han ansåge sådana omständigheter icke hafva mot Kaffe förekommit, på grund hvaraf Kaffe kunde till ansvar i målet fällas; samt

att, beträffande Kommendör-kaptenen Kafles i sammanhang med besvären gjorda underdåniga ansökning om befrielse af nåd från den honom ådömda ansvars- och ersättningsskyldighet, Kongl. Maj:t vid ärendets föredragning i Stats Rådet den 12 sistlidne Februari, i likhet med Högsta Domstolens flesta ledamöters yttrade mening, funnit någon mildring i det ådömda ansvaret icke böra ega rum, hvaremot i afseende å den sökta eftergiften af ersättningsskyldigheten, handlingarne öfverlemnats till Sjöförsvars-departementet.

Vid öfvervägande af hvad i afseende på denna nådeansökning förekommit och enär ådagalagdt blifvit, det Kommendör-kaptenen Kaffe, utom den anmärkta underlåtenheten att vid förrberörda tillfälle verkställa djuplodning, emot hvilken åtgärd, han på anförda skäl hyst betänklighet, i allt öfrigt med skicklighet uppfyllt sitt chefskall, har Kongl. Maj:t, med fästadt afseende jemväl derå, att Kaffe under en långvarig tjenstetid på ett hedrande sätt fullgjort sina

många

många och olikartade tjensteåligganden vid Kongl. flottan, funnit sig ega anledning nu föreslå Riksdagen att medgifva, det Kommendör-kaptenen Kafle, som, på sätt styrkt blifvit, saknade tillgång till det ådömda ersättningsbeloppet, hvars utkräfvande utan tvifvel skulle bringa honom för hela sin framtid på fullkomligt obestånd, måtte befrias från fullgörandet af den honom ålagda skyldighet att ersätta den genom förbemälda ångkorvetts strandning Kronan tillskyndade förlust af 179,692 R:dr 41 öre R:mt.

Stats-Utskottet, till hvars behandling ofvanberörda nådiga framställning blifvit remitterad, har, efter erhållen kännedom af dertill hörande handlingar, tagit densamma i öfvervägande, och får, på grund af de i den nådiga Propositionen anförda omständigheter, hemställa,

att Riksdagen måtte bifalla hvad Kongl. Maj:t i ofvanberörda måtto behagat föreslå.

Stockholm den 29 April 1869.

På Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.

Reservation anmäldes af Herr *A. W. Björck*, hvilken ansåg Utskottet böra hemställa,

att Riksdagen måtte förklara, att den funnit sig icke kunna bifalla den af Kongl. Maj:t föreslagna eftergift af den Kapten Kafle ådömda ersättning; men att Riksdagen beslutat, att verkställigheten af Kongl. Maj:ts utslag i målet inställes emot det att Kapten Kafle under sin tjenstetid afstår $\frac{1}{4}$ af den honom å flottans stat tillkommande lön, att afräknas å ersättningsbeloppet.